

ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

ผู้เสนอ นายปรีดา บุญเพลิง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พระครูไทยเพื่อประชาชน  
กับคณะ

ประธานสภานิติจฉัย เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวด้วยการเงิน

ส่งคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ  
ที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นฯ  
ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๐ วรรคสี่

บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่..)  
พ.ศ. ....

---

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๕๕๗ เพื่อกำหนดเงินตอบแทนตำแหน่ง และเงินอื่น ๆ เป็นบำเหน็จบำนาญ โดยให้ตำแหน่ง กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำหนด ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ มาตรา ๑๗ ทวิ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕)

เหตุผล

โดยที่รัฐต้องดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความšeดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และรัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม ฯลฯ ตามมาตรา ๗๖ หรือมาตราอื่นที่เกี่ยวข้อง หมวด ๖ แนวโนยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องใช้ระบบคุณธรรมและต้องคำนึงถึงความเหมาะสม และความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ การจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกัน หรือการสับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันได้ตามมาตรา ๒๕๑ หรือมาตราอื่นที่เกี่ยวข้อง หมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งให้มีการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถสามารถอยู่ได้จริง เข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ ฯลฯ ตามมาตรา ๒๕๘ (ข.ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ใน (๔)) หรือมาตราอื่นที่เกี่ยวข้อง หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง  
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่..)  
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๒ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายปกครอง จะได้เงินตอบแทนตำแหน่ง และเงินอื่น ๆ เป็นบำเหน็จบำนาญ โดยให้อัญในบังคับพระราชบัญญัติ บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๒ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ ทวิ ในหมู่บ้านใดมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ผู้ว่าราชการจังหวัด จะแต่งตั้งให้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบอีกตำแหน่งหนึ่งก็ได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙ ทวิ ในตำบลหนึ่ง ให้มีกำนันคนหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ปกครองราษฎรที่อยู่ในเขตตำบลนั้น และกำนันจะได้เงินตอบแทนตำแหน่ง และเงินอื่น ๆ เป็นบำเหน็จบำนาญ โดยให้อัญในบังคับ ของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๔ ในคำบรรยาย ให้มีสารวัตรกำนันเป็นผู้ช่วยของกำนัน จำนวน ๒ คน โดยกำนัน เป็นผู้สรรหาและคัดเลือก แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด โดยออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นหนังสือ เสียก่อน ถึงจะปฏิบัติหน้าที่ได้ และจะได้เงินตอบแทนตำแหน่งและเงินอื่น ๆ เป็นบำเหน็จบำนาญ โดยให้อ่ายใน บังคับของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และกำนันเป็นผู้บังคับบัญชา โดยตรงตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ในคำบรรยาย ให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านประชุม พร้อมสรรหาและคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ ในวิชาแพทย์เป็นแพทย์ประจำตำบล คน ๑ ทำหน้าที่รักษาและป้องกันโรคของราษฎรในตำบลนั้น และจะได้ เงินตอบแทนตำแหน่งและเงินอื่น ๆ เป็นบำเหน็จบำนาญโดยให้อ่ายในบังคับของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และกำนันเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงโดยตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง”

มาตรา ๘ ให้กระทรวงมหาดไทยและกรมบัญชีกลาง และหน่วยงานอื่น หรือส่วนราชการอื่น ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๙ ให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของข้อบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ ในทุกๆ สามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนา ข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ  
ของร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่..)

พ.ศ. ....

นายปรีดา บุญเพลิง กับคณะ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ดังต่อไปนี้

**๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ**

โดยที่รัฐต้องดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐ ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนา เจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีศักดิ์เป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสุข รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และรัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม ฯลฯ ตามมาตรา ๗๖ หรือมาตราอื่นที่เกี่ยวข้อง หมวด ๖ แนวโนบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และการบริหารงานบุคคล ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องใช้ระบบคุณธรรมและต้องคำนึงถึง ความเหมาะสม และความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ การจัดให้มี มาตรฐานที่สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกัน หรือการสับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นด้วยกันได้ตามมาตรา ๒๕๑ หรือมาตราอื่นที่เกี่ยวข้อง หมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งให้มีการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงาน บุคคลภาครัฐเพื่อจุงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง เข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ ฯลฯ ตามมาตรา ๒๕๘ (ข.ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ใน (๔)) หรือมาตราอื่นที่เกี่ยวข้อง หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ**

ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ กำหนดให้เงินตอบแทนตำแหน่งและเงินอื่น ๆ เป็นบำเหน็จบำนาญ โดยให้ตำแหน่งกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำหนด ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐

๒.๒ กำหนดให้กระทรวงมหาดไทย และกรมบัญชีกลาง และหน่วยงานอื่น หรือส่วนราชการอื่น ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

๒.๓ กำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของข้อบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ ในทุก ๆ สามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนา ข้อบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๔ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้